

Regulace alternativních taxislužeb

Srovnání právních úprav v Polsku, Slovensku a České republice

I. Úvod – sdílená ekonomika

Institut pro digitální ekonomiku (IDE) se v posledních dvou letech zaměřil na otázky digitálních (online) platforem a takzvané sdílené ekonomiky. V rámci našeho zaměření otevírat trendy, které nejsou v Česku dosud dostatečně diskutovány, šlo především o otázky pracovněprávních vztahů a ochrany spotřebitele. Tedy obou slabších stran poskytovaných služeb prostřednictvím platforem: poskytovatele a zákazníka. Aktuálně projednávaný vládní návrh novely zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě připravený ministerstvem dopravy (v době vydání tohoto working paperu schválen v 1. čtení PSP ČR) se těchto otázek a subjektů výrazně dotýká v dnes nejrozvinutějším segmentu sdílené ekonomiky – alternativních taxislužbách. Považujeme proto za užitečné předložit srovnání dvou nedávných právních úprav přijatých v sousedních státech s navrhovanou regulací v ČR doplněné o doporučení oblastí, na které je vhodné se zaměřit, jak vzešly z diskusí se stakeholdery.

II. Srovnání aktuální regulace

Povinnost	Slovensko	Polsko	ČR dnes	ČR - návrh MD
Taxametr	Nebo aplikace	Nebo aplikace	Vždy	Nebo aplikace
Aplikace	Ano	Ano	Jen s taxametrem	Ano
Licence řidiče	Ano	Ano	Ano	Ano
Zkoušky (místopis)	Ne	Ne	Ano	Ne
Označení vozu	Svítilna i nálepka	Svítilna i nálepka	Střešní svítilna	Nálepka vždy, svítilna jen „z ulice“
Zápis vozidla	Ano	Ano	Ano	Ano
Požadavky na vzhled vozu	Ne	Ne	Ano	Ne
Rozsah licence	Kdekoliv v SR	Kdekoliv v PL	Dané město	Kdekoliv v ČR

Zdroj: IDE, prezentace Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR (10.06.2019)

III. Doporučené oblasti regulace

Digitální technologie, např. online platformy, často otevírají nové trhy a umožňují nové obchodní modely. Především prolomením překážek vstupu na trh pak **zvyšují nabídku, tím posilují konkurenci a přirozeně tlačí na cenu a kvalitu služeb.**

Jedním z významných pozitivních faktorů je také velká **flexibilita práce**, kterou tradiční zaměstnavatelé běžně nabízejí zpravidla jen ve výjimečných případech. Množí se přitom názory, že podobné flexibilní úvazky budou v budoucnu na trhu práce převládat. Představitelé digitálních platform situaci vnímají tak, že **dávají možnost pracovat řadě lidí, kteří by ji jinak neměli.** Díky nim se tudíž na trh dostávají lidé, kteří nemohou, či nechtějí pracovat na plný úvazek. Zároveň je pracovní právo dostatečně flexibilní a není třeba vytvářet nové formy pracovně-právních vztahů.

Liberalizace a odbourání zbytečných administrativních bariér také významně **podporuje digitalizaci a rozvoj digitální ekonomiky**, která zpravidla přináší produkci a služby s vysokou přidanou hodnotou a vyššími platy. Veškerá omezení by tak – i s ohledem na výše uvedené – měla být jednoznačně motivována **naprostou nezbytností, především v oblasti ochrany spotřebitele.** Klíčové je zaměřit se na otázky bezpečnosti (technický stav vozidla, odpovědnost, pojištění apod.) a dnes aktuální nešvary jako neinformování o přesném výpočtu ceny, či přímo podvody na zákaznících. Další možné otázky úpravy *pro futuro* spadají například do oblasti dodržování předpisů bezpečnosti práce a s tím souvisejícího zajištění v případě úrazu, či daňového zatížení práce, respektive nerovnoměrného zatížení zaměstnanců a živnostníků v ČR.

Sdílená ekonomika nemá být rozhodně prostředkem k obcházení stávajících regulací. Na druhou stranu by ale **regulace neměla v žádném případě vytvářet překážky v oblastech, které je možné řešit efektivně prostřednictvím digitálních technologií.** Jakékoliv umělé administrativní uzavírání trhu a omezování nabídky proto musí být jednoznačně odůvodněno jasným a vyčísleným užitkem spotřebitele. V případě pochybností je pak s ohledem na nejasný budoucí vývoj dynamicky se měnícího odvětví vhodnější zdrženlivost a ponechání prostoru pro tržní řešení.

Nové ekonomické modely budou do budoucna jedním z hlavních tahounů růstu českého HDP. **Regulace by tak především měla umožnit další rozvoj trhu a digitálních technologií.**